

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ**

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ МІЖГРУПОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ**

Освітньо-професійна програма Політологія

Спеціальність – 052 Політологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Освітній ступінь – бакалавр

Розробник:

Подлесна Ганна,

к. псих. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент

Полтава, 2020 р.

Назва навчальної дисципліни	Психологія міжгрупової взаємодії вибірковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Подлісна Ганна , к. псих. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: ganna.podliesna@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/podliesna-ganna-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Філософія», «Соціологія», «Політична психологія».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: вироблення наукового світогляду і вміння аналізувати соціально-психологічні явища, характерні для соціальної реальності в сучасній Україні; сформулювати систему знань про психологію міжгрупової взаємодії як суспільне явище і як науку, що вивчає закономірності взаємозв'язку соціального і психологічного; навчити осмислювати систему людських стосунків, знаходити способи вирішення питань, що виникають в комунікативній сфері міжособистісних і міжгрупових взаємодій.

Основні завдання навчальної дисципліни: оволодіння теоретичними знаннями про психологію міжгрупової взаємодії як культурно-історичне явище і як науку; розкриття методологічної основи соціально-психологічних досліджень, сприяти оволодінню найпростішими способами збору, обробки й інтерпретації соціально-психологічної інформації, виробити практичні навички проведення соціально-психологічного дослідження відповідно до стандартних вимог.

Компетентності	Програмні результати
загальні	
ЗК 1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.	РН 1. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.
ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.	РН 2. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.
ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	РН 3. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.
ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	РН 4. Здійснювати політичну просвіту і розвивати політичну культуру громадян, вибудовувати свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності.
ЗК 5. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	
ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	
ЗК 7. Здатність діяти на основі етичних міркувань, діяти політично й соціально відповідально та свідомо.	

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Психологія групової взаємодії як культурний феномен і як наука.

Тема 2. Історія формування і розвитку психології групової взаємодії та соціально-психологічних ідей.

Тема 3. Основні теоретичні напрямки сучасної психології групових відносин.

Тема 4. Методологічні основи соціально-психологічного дослідження.

Тема 5. Проблема особистості в психології групової взаємодії.

Тема 6. Дослідження процесу і моделей соціалізації особистості.

Тема 7. Особистість у структурі соціальних взаємодій і відносин.

Тема 8. Феномен спілкування в соціальній психології та його інтерактивні параметри.

Тема 9. Перцептивна сторона спілкування.

Тема 10. Інформаційно-комунікативні аспекти спілкування.

Тема 11. Психологічні способи впливу в процесі спілкування.

Тема 12. Класифікація груп та їх соціально-психологічні характеристики.

Тема 13. Соціально-психологічні підходи до вивчення малих груп і дослідження їх динаміки.

Тема 14. Великі соціальні групи і спільноти.

Тема 15. Особливості дослідження групової взаємодії та застосування соціальнопсихологічного знання в окремих галузях практики.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120. Кількість кредитів – 4. Форма семестрового контролю – залік.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
РН 1. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	19	19	11	Опитування, виконання практичних завдань, написання реферату, виконання
РН 2. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	22	22	13	
РН 3. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій,	33	33	20	

спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.				завдань самостійної роботи
РН 4. Здійснювати політичну просвіту і розвивати політичну культуру громадян, вибудовувати свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності.	26	26	16	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи студентів					
	Опитування	Реферат, презентація	Звіт дослідження	Виконання практичних завдань (схеми,	Виконання завдань самостійної роботи	Разом по темі
Тема 1. Психологія групової взаємодії як культурний феномен і як наука.		10		2	2	4
Тема 2. Історія формування і розвитку психології групової взаємодії та соціально-психологічних ідей.	3		2	2	7	
Тема 3. Основні теоретичні напрямки сучасної психології групових відносин.			2	2	4	
Тема 4. Методологічні основи соціально-психологічного дослідження.	3		2	2	7	
Тема 5. Проблема особистості в психології групової взаємодії.			2	2	4	
Тема 6. Дослідження процесу і моделей соціалізації особистості.			2	2	4	
Тема 7. Особистість у структурі соціальних взаємодій і відносин.	3		2	2	17	
Тема 8. Феномен спілкування в соціальній психології та його інтерактивні параметри.	3		2	2	7	
Тема 9. Перцептивна сторона спілкування.			2	2	4	
Тема 10. Інформаційно-комунікативні аспекти спілкування.			2	2	4	
Тема 11. Психологічні способи впливу в процесі спілкування.	3		2	2	7	
Тема 12. Класифікація груп та їх соціально-психологічні характеристики.			2	2	4	

Тема 13. Соціально-психологічні підходи до вивчення малих груп і дослідження їх динаміки.	3			2	2	7
Тема 14. Великі соціальні групи і спільноти.			9	2	2	4
Тема 15. Особливості дослідження групової взаємодії та застосування соціально-психологічного знання в окремих галузях практики.	3			2	2	16
Разом	21	10		9	30	30

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Ануфрієва Н. М. Соціальна психологія: навч. посіб. для ст-ів вузів. К. : Каравела, 2011. 296 с.
2. Корнєв М. Н. Проблема групи та особистості у соціальній психології. К., Ін-т післядипломної освіти КНУ ім.Т. Шевченка. 2004. 222 с.
3. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія. К.: Академвидав, 2005. 448с.
4. Пиз А., Пиз Б. Новый язык телодвижений. Расширенная версия / The Definitive Book of Body Language. М.: ЭКСМО-ПРЕСС, 2010. 416с.
5. Собченко О. М. Психологія впливу: навч. посіб. для проведення семінарських і практичних занять. К. : Кондор, 2013. 158 с.
6. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. К.: ЦУЛ, 2008. 224 с.

Допоміжні:

7. Бенеш Г. Психологія : dtv-Atlas: довідник (наук. ред. пер. В. О. Васютинський). К. : Знання-Прес, 2007. 510 с.
8. Власова О.І. Психологія соціальних здібностей: структура, динаміка, чинники розвитку. К.: ВЦ КУ 2005. 308с.
9. Власова О. І. Соціальна психологія організацій та управління : підручник для ст-в вузів. К. : Центр учбової літератури, 2010. 398 с.
10. Мерзлякова О. Як не потрапити на гачок маніпулятора. Програма занять для молоді. К: Шкільний світ, 2010. 128 с.
11. Кризи життєвого простору особистості, сім'ї та соціальних інституцій : матеріали Всеукр. наук.–практ. конф. (з міжн. участю), Полтава, 15-17 лютого 2013 р. / Полтавський нац. ун-т [та ін.]. Полтава, 2013. 252 с.
12. Психологічна енциклопедія (авт.-упоряд. О.М. Степанов). К. : Академвидав, 2006. 424 с. (Сер. "Енциклопедія ерудита").
13. Психологія соціальної роботи: підручник / за ред. Ю. М. Швалба. К. : Київський ун-т, 2010. 272 с.
14. Слюсаревський М. М. «Ми» і «Я» в сучасному світі. Вибрані твори. К. : Міленіум, 2009. 340 с.
15. Тлумачний словник психологічних термінів в українській мові. 2-е вид. / В.Й. Бродовська, І. П. Патрик, В. Я. Яблонко; К. : Професіонал, 2005. 224 с.
16. Циба В. Т. Теоретичні засади соціальної психології: системний підхід : монографія / В.Т. Циба ; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». К. : Ун-т «Україна», 2011. 359 с.
17. Шапар В. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків: Прапор, 2005. 640 с.

Інформаційні ресурси:

1. Алмонд Г. Гражданская культура и стабильность демократии URL:

https://www.civisbook.ru/files/File/1992-4-Almond_Verba.pdf

2. Бебик В. М. Політологія для політика і громадянина: [Монографія]. Київ: МАУП, 2003. С. 406-422. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-3590.html>
3. Головатий М. Ф. Політична психологія: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. URL: http://www.maup-sevastopol.narod.ru/e_katalog/polit_psih.pdf
4. Дилігенский Г.Г. Соціально-політична психологія. Київ: Освіта, 2016. 352с. URL: http://www.koob.ru/diligensky/sots-polit_psihologia
5. Каганець І. Тотальна війна URL: <http://www.haidamaka.org.ua/0034.html>
6. Кирилюк Ф.М., Кремень В.Г., Ирхин Ю.В. Психология и политика: Учебное пособие. Київ: 2014. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-2222.html>
7. Корсини Р., Ауэрбах А. Психологическая энциклопедия. URL: <http://www.koob.ru>
8. Мещеряков Б.Г., Зинченко В.П. Большой психологический словарь URL: <http://www.koob.ru>
9. Цифрова бібліотека тематичних текстових збірок. URL: <https://www.twirpx.com>
10. Шепель В.М. Имиджелогия. URL: http://www.koob.ru/shepelmz_vm/imidzhelogiya_kak_nravitmzsya_lyudyam
11. Directory of Open Access Books URL: <https://www.doabooks.org>
12. Europeana Collections URL: <https://www.europeana.eu/portal/ru>